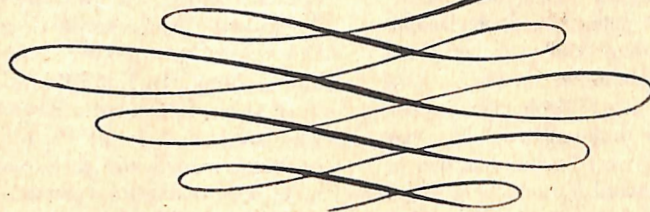

van Mens tot Mens

Orgaan van de Vereniging voor Maatschappelijk Werk op Humanistische grondslag „Humanitas” onder redactie van T. van Grootheest en C. M. Swiebel. Administratie-adres: J. W. Brouwersstraat 16, Amsterdam-Z.

Conferentie van de sectie reclassering

Wie op vier of vijf mei aanwezig was op de conferentie van de medewerkers van de reclassering in humanistisch verband, onder leiding van de voorzitter der sectie mr. B. v. d. Waerden, heeft een duidelijke en bemoedigende indruk gekregen van de vooruitgang van deze jonge sectie. Op de vorige conferentie was de introductie in het werk het hoofdmotief. Nu kwamen praktijkproblemen, waarvoor men in de uitvoering van het werk komt te staan, ter sprake.

De inleiding van dr. J. Kloek op zaterdag had als titel: 'De psychische achtergronden van delicten'. Op zondag sprak de heer N. F. A. de Graan over: 'Onze verhouding tot het gezin van de delinquent'. Beide inleiders ontmoetten elkaar, vanuit het gezichtspunt van hun toehoorders, in bespreking van de zo uiterst belangrijke sociale kern: het gezin. De één langs psychiatrische, de ander langs sociologische weg. Het gelukkige gezin, punt van uitgang voor de éne mens naar een geslaagde sociale ontplooiing; het onvolledige — het a-sociale — het vastgelopen gezin, punt van uitgang voor een ander tot een reeks mislukkingen en nederlagen in het leven, waartegenover de reclasseerder zich zo vaak geplaatst ziet.

Dr. Kloek heeft onze medewerkers een grote dienst bewezen.

Iedere nieuwe contacthouder komt, als hij enige tijd met het werk bezig is, te staan tegenover het gebied dat gekenschetst wordt met: de psychische achtergronden van delicten, de titel van dr. Kloeks lezing. Tot dit gebied krijgt hij nimmer volledig toegang, als hij zelf geen psychiater of psycholoog is. Hij blijft een leek, zij het vaak een goed geïnformeerde leek met een 'aardig' psychologisch inzicht. Wat *moet* hij met dit onbekende ge-

bied! En op de vraag van de door deze confrontatie geïmponeerde reclasseringsmedewerker: 'wat doe ik eigenlijk' — 'hoe verricht ik mijn taak goed zonder wetenschappelijke psychiatrische kennis, ja zonder veel psychiatrische steun', heeft dr. Kloek op deze conferentie een afdoend antwoord gegeven. Hij heeft vooral in zijn samenvattend slotwoord duidelijk gemaakt welk een grote waarde — vaak van essentieel belang — een goed menselijk contact voor reclassant of de patiënt heeft, afgezien van alle psychologische problematiek.

Het was het juiste woord op het juiste moment in de geschiedenis van onze reclasseringsopbouw (*sprekend over goede contacten van Mens tot Mens* zei dr. Kloek: *.... resultaten waarvan u vermeldt staat*).

De avondvergadering met discussie bracht een groot aantal praktijkvragen — problemen en opmerkingen ter tafel. Een groep deskundigen becommentarieerde ze en antwoordde de vragenstellers. Want behalve vragen leverde onze uiterst levendige en gezond-kritische reclasseerdersgroep ook een aantal uitspraken en meningen die door het 'forum' werden aangevuld en ook vaak volmondig werden beaamd en soms bestreden.

Belangstellende niet-kaderbladlezers kunnen, zolang de voorraad strekt, een uitgebreid verslag van deze discussies bij het Centraal Bureau aanvragen. (*Humanitas* no. 3, juni 1956).

Op zondag hield de heer De Graan zijn inleiding over onze verhouding tot het gezin van de reclassant. Dat was de sociologische kant. Het kwam er — de inleiding en de daaropvolgende discussie als geheel genomen — op neer dat de deelnemers, geleid door de inleider en met een enkel woord van de heer Hutte als aanvulling, eens bekeken welke plaats het gezin als factor in het reclas-

seringsplan, of liever: in het reclasseringsbeeld, inneemt. Waar en wanneer doet dit gezin 'mee' en waar en wanneer juist niet. Welke functies heeft het gezin tegenwoordig in 't algemeen en welke in 't bijzonder voor de reclassent. Wat is de plaats tussen cliënt en gezin van de contacthouder. .

Veel van wat een jong kind in de gezinssfeer ondervindt is bepalend voor zijn gedrag later als volwassene. En als het gedrag van een volwassene tot contact met de reclassering voert, is weer het gezin van de reclassent één van de factoren die bepalend zijn voor het al of niet slagen van zijn sociale rehabilitatie.

Ook in kleine discussiegroepen van 15 deelnemers is over concrete praktijkvragen, onder deskundige leiding, van gedachten gewisseld. Dat ging weer heel anders dan in de volledige vergadering. Dat werd meer 'talking shop'. Zeer levendig en moeilijk goed na te vertellen. Men sprak als collega's onder elkaar, maar zó dat rapporteurs uit de groepen met duidelijke resultaten van eigen

denkwerk in de groep, naar de grote vergadering terugkeerden. Ook daar kan de belangstellende het kaderblad op naslaan.

De gehele conferentie liep gesmeerd en men vertrok zondagmiddag naar huis met het prettige gevoel van een afgerond geheel te hebben verwerkt.

De drie knooppunten van dit geheel waren: de lezing van dr. Kloek, de inleiding van de heer De Graan en de praktijkdiscussies in de groepen.

Het sectiebestuur kan terugzien op een geslaagde werkbijeenkomst. In het bijzonder de secretaris P. E. Hutte, want deze conferentie bewees ons dat er in twee jaar iets was opgebouwd dat de moeite waard was. Tijdens het openingswoord kon de voorzitter zeggen dat de 'waarlijk niet pessimistische verwachtingen van het sectiebestuur in begin 1954 niet waren beschaamd, maar zelfs overtroffen.'

V. SCH.

Het gouden jubileum van het NVV

In het jaar 1956 herdenken wij een voor Nederland zeer belangrijk feit, nl. de oprichting van het NVV op 1 januari 1906. Het is alleszins verantwoord ook in 'Van Mens tot Mens' bij deze herdenking stil te staan. Zonder enige overdrijving toch kan gezegd worden, dat de vakbeweging grote invloed heeft uitgeoefend op de ontwikkeling van de maatschappij, en dat deze ontwikkeling ook beslissend is geweest voor de inhoud en de omvang van het modern maatschappelijk werk. Immers ten tijde van de eeuwwisseling was datgene, wat wij nu maatschappelijk werk noemen, niet meer dan wat neerbuigende liefdadigheid. De door de arbeidersbeweging gevoerde strijd heeft de levensomstandigheden van de werknemers zeer sterk veranderd. Hogere lonen maken dat de arbeider door arbeid in zijn levensonderhoud thans kan voorzien en voor dat levensonderhoud niet meer is aangewezen op steun van derden. De sociale voorzieningen zorgen ervoor, dat in geval van ziekte, ongeval, invaliditeit of ouderdom, het inkomen van de arbeider niet geheel en al wegvalt en hij ook in die omstandigheden geen beroep behoeft te doen op de openbare of particuliere liefdadigheid. Op deze wijze is voor de organen van het maatschappelijk werk de weg vrijgekomen voor hulp aan de mens in nood, in het algemeen veroorzaakt door omstandigheden, welke in het persoonlijke vlak liggen en welke verband houden met het antwoord, dat deze mens geeft op de moeilijkheden, waarvoor de maatschappij hem stelt.

Door een tweetal recente uitgaven van het NVV laat zich de bovengeschetste ontwikkeling duidelijk markeren. Wij doelen hierbij op het ter gelegenheid van het gouden jubileum van het NVV uitgegeven gedenkboek 'Om de plaats van de arbeid' en het 20ste verslag van de werkzaamheden van het NVV over het tijdvak van 1 januari 1952 t/m 31 december 1955. Het gedenkboek wijkt op gelukkige wijze af van de traditionele vorm. Het Verbondsbestuur heeft namelijk, ten einde een historisch

verantwoord boek te verkrijgen, opdracht tot het schrijven daartoe verstrekt aan een vakhistoricus. Hierdoor is dit gedenkboek, geschreven door dr. Fr. de Jong Edz., een wetenschappelijk werk geworden, dat een beeld geeft van de ontwikkeling van de maatschappij van 1866 tot 1956, waartegen de ontwikkeling van de vakbeweging wordt geprojecteerd. Het zou ons te ver voeren om uit dit boek te citeren. Naar onze overtuiging zal niemand, die de sociale geschiedenis van ons land bestudeert, dit boek ongelezen kunnen laten. Wat ons opvalt is, dat de opbouw van de sociale wetgeving onder de activiteiten van het NVV een belangrijke plaats inneemt. Uitvoerig wordt in het gedenkboek verhaald o.a. de geschiedenis van de totstandkoming der verschillende sociale verzekeringen en de activiteiten, welke door de vakbeweging bij de totstandkoming van deze sociale verzekeringen zijn getoond.

Het eigenlijke maatschappelijk werk in de zin, zoals wij dat thans verstaan, komt in het gedenkboek niet of nauwelijks ter sprake, zelfs niet in het hoofdstuk, dat handelt over de ontwikkeling na de tweede wereldoorlog. Toch is het een bekend feit, dat de activiteiten van het NVV zich ook op het terrein van het maatschappelijk werk gaan begeven. Ook op dit gebied is een voortdurende ontwikkeling waar te nemen, waaraan het NVV zich niet kan onttrekken. Dit brengt voor het NVV bepaalde moeilijkheden mede, omdat het maatschappelijk werk vaak — en naar ons inzicht niet altijd terecht — levensbeschouwelijk wordt gefundeerd, hetgeen voor een organisatie als het NVV, waarin personen van verschillende levensbeschouwing zijn verenigd, wel eens bezwaren oplevert. Als bewijs van deze ontwikkeling vinden wij in het verslag over de jaren 1952-1955 een hoofdstuk getiteld: 'Sociale Verzekering, Volksgezondheid en Maatschappelijk Werk', waarin dus het maatschappelijk werk — terecht — als gelijke partner naast de sociale verzekering en de volksgezondheid wordt genoemd. De activi-

tèiten van het NVV op het terrein van het maatschappelijk werk omvatten o.a. bemoeienissen met het toezicht op sociologische en sociaal-psychologische projecten, de herziening van de armenwet, het vraagstuk van de vergeten groepen, de Nationale Contactcommissie voor de gezinsbelangen en de gezinsraad, het bejaardenwerk en de binnenlandse migratie.

Het bovenstaande is eigenlijk voldoende om aan te tonen, dat het NVV ook voor de ontwikkeling van het maatschappelijk werk in Nederland van grote betekenis is geweest en nog is. Het is mede om deze redenen, dat wij als vereniging voor maatschappelijk werk het NVV van harte gelukwensen met zijn 50-jarig bestaan en met

de resultaten, welke in deze 50 jaar ten behoeve van de Nederlandse werknemer zijn bereikt.

Het NVV heeft in de afgelopen 50 jaar niet alleen gestreden voor een verbetering van de materiële positie van de werknemer, het heeft ook belangrijk beschavingswerk verricht en de voorwaarden geschapen voor een geestelijke opbloei. Ongetwijfeld zullen wij bij onze arbeid op het terrein van maatschappelijk werk van de resultaten van de arbeid van het NVV profiteren. Bij deze arbeid hebben wij in de afgelopen jaren belangrijke steun van het NVV kunnen ondervinden en wij vertrouwen dat dit in de toekomst ook het geval zal zijn.

C. N. SWIEBEL

U neemt toch ook zo'n boekje?

Wat voor een boekje? Wel, een boekje met 20 deelnemerskaarten van de 'Prijsvraag 1956'. U kent ze zo langzamerhand wel, die kaarten die U voor 50 cent kunt verkopen en die aan degene die de rebus oplost (die erop staat) de kans verschaft op een van de werkelijk fantastische prijzen. Gaat u maar eens na, wat er te winnen is:

een Gründig televisietoestel t.w.v. f 1350,—
een Lambretta-scooter t.w.v. f 1440,—
een goederenbon t.w.v. f 1500,—
een 81-delige Gero-cassette t.w.v. f 669,60
een Kodak-camera t.w.v. f 414,—
een Kaptein Mobylette van f 355,—
een el. wasmachine, een el. naaimachine, buitenlandse reizen, een oliehaard, keukenuitzetten, horloges, enz. enz. en dat alles voor de som van twee kwartjes.

ADV.

*Indien u zich in de rijen der humanisten heeft
geschaard en bovendien lid bent van de PvdA*

**SLUIT U ZICH DAN AAN BIJ DE
HUMANISTISCHE WERKGEMEEN-
SCHAP IN DE PvdA**

*Het Secretariaat der HWC, Nieuwe Rijn 33a,
Leiden, verstrekt u gaarne inlichtingen*

Voor ons is dat echter niet het belangrijkste, belangrijker is dat wij door middel van deze actie weer een deel van de middelen bijeen hopen te krijgen nodig zowel voor de financiering van het plaatselijke als van het landelijke werk. Want zowel het een als het ander heeft zich snel uitgebreid en vooral het werk in de afdelingen zal in de komende tijd in dit verband onze volledige aandacht vragen.

Wij hopen dat u door uw medewerking aan de verkoop van deelnemerskaarten ons weer wilt helpen een zo groot mogelijk aantal kaarten te verkopen. Vorig jaar ontvingen wij meer dan 100.000 inzendingen waarvan plm. 46.000 van verkochte deelnemerskaarten. Dit aantal weer te halen of zo mogelijk te overtreffen, daarop is ons streven gericht. Als alles volgens de plannen kan verlopen, dan beginnen wij op 1 september a.s. met de verkoop en we eindigen begin december. In die drie maanden moeten wij dus onze slag slaan. Help ons mee, zodat deze slag een goede slag wordt.

Humanitas-stertocht

Hoe het begon

Op het congres in Den Haag stapte de heer Nannenbergh van de afdeling Ede op het podium om mede te delen dat zijn afdeling veel waardering had voor het beleid van het C.B. in het afgelopen jaar. Hij moest daar echter aan toevoegen, dat het hem speet dat er in 1955 geen stertocht voor bejaarden was georganiseerd. Hij had de beste herinneringen aan de tocht in 1954 naar Vierhouten en vroeg het bestuur ernstig te willen overwegen om in 1956 opnieuw een dergelijk evenement te organiseren. Het bestuur heeft dit overwogen en het resultaat is geweest dat vanuit de plaatsen Eindhoven, Tilburg, Breda, Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht en Ede op 15 juni 1956 te zamen 1000 bejaarden zijn vertrokken om elkander 's middags om 2 uur in 'Musis Sacrum' in Arnhem te ontmoeten.

De voorbereiding

Het zal u duidelijk zijn dat aan de organisatie van een dergelijke tocht wel het een en ander vastzit. Om u daarvan een indruk te geven hebben wij ons gewend tot onze vriend Gerzon, die wat de Brabantse afdelingen betreft de leiding van de zaak op zich had genomen. Hij schreef ons het volgende:

In het gewest Brabant verheugen de tochten voor bejaarden zich in een steeds grotere belangstelling. Nam aan de stertocht naar Vierhouten, twee jaar geleden, alleen de afdeling Eindhoven deel, het vorig jaar, toen Brabant met Dordrecht samen een onvergetelijke dag in 'Berg en Bos' te Apeldoorn doorbracht, nam daaraan ook de afdeling Breda met een aantal ouden van dagen deel. En dit jaar zijn ook onze Tilburgse vrienden van de partij, zodat thans reeds drie van de zeven afdelingen van 'Humanitas' in Brabant aan deze uitstapjes voor bejaar-

den deelnamen. Ik wed, lezer, dat het volgend jaar geen afdeling in Brabant meer verstek zal laten gaan. Want de thuisblijvers hebben ongelijk. De ervaring heeft geleerd dat, wie eenmaal van de geneuchten van deze gezellige uitstapjes geproefd heeft, elk jaar met meer deelnemers van de partij is. Dit jaar hebben wij al — in verband met de beperkte ruimte in 'Musis Sacrum' — een aantal gegadigden te Eindhoven en Breda, die zich niet tijdig voor de tocht hadden opgegeven, moeten teleurstellen.

De drie genoemde afdelingen zullen op 15 juni te zamen met ongeveer tweehonderd deelnemers in 'Musis Sacrum' te Arnhem ons gewest vertegenwoordigen. Van de verschillende onderdelen van de voorbereidingen voor zulk een gewestelijk te ondernemen tocht baart de organisatoren het financiële gedeelte ervan de grootste zorg. De deelnemers zelf dragen, zó mogelijk, ongeveer de helft van de kostprijs bij. Dit jaar hebben wij daarbij het spaarsysteem van de Rijks-postspaarbank ingeschakeld, waarbij zij die dit wensen wekelijks door het plakken van een zegel van 25 cent op een gemakkelijke wijze het benodigde bedrag bijeen kunnen brengen, desgewenst verhoogd met een bedrag voor zakgeld voor de tocht. Van deze spaarregeling hebben velen gebruik gemaakt. Daarnaast, — en wij memoreren dit met grote erkentelijkheid — werd het beroep, dat wij op de leden van de deelnemende afdelingen hebben moeten doen en op verschillende sympathiserenden met ons werk in dit gewest — in ruime mate en gul beantwoord, zodat wij een sluitende begroting hebben voor de tocht en de berooide (immers nog steeds subsidieloze) kassen van de afdelingspenningmeesters niet behoefden te belagen.

Ja, vrienden, ook sympathiserenden, niet-leden, wonende in dit gewest, en enkele leden in het Gooi, maakten met een

financiële bijdrage de deelneming van het gewest Brabant aan de stertocht voor bejaarden mede mogelijk. Naast deze giften werden wij dit jaar zeer verblijd door mooie en belangrijke gaven van een aantal industriëlen. Uiteraard zijn wij ook voor deze geschenken zeer dankbaar, hoewel de brieven, die deze zendingen veelal begeleidden, waarin met een enkel woord of een hartelijke wens uitdrukking werd gegeven aan een gevoel van medeleven met de moeilijke situatie waarin wij hier ons werk moeten verrichten, voor ons gevoel van nog groter waarde zijn. De goede gevers onderstreepten daarbij meestal het uitzonderlijke van hun geste door erop te wijzen, dat zij ieder jaar een groter aantal van dergelijke verzoeken om gratis verstrekkingen ontvangen, waaraan praktisch niet meer te voldoen is.

Dit grote succes heeft het gewest te danken aan de onvermoeide ijver van het lid van de Eindhovense sectie Ouden van Dagen, mevrouw Jongejans-Kerssen, die hen allen uitvoerig heeft geschreven. En al deze goede gaven worden besproeid met een geurig kopje koffie, aangeboden door De Arbeiderspers, hetwelk geserveerd wordt in het theehuis van het zweefvliegveld 'Terlet', waar ook de koude lunch zal worden rondgediend, bestaande uit soep, belegde broodjes en fruit. En als wij dan, na de voorstelling te Arnhem weer naar het zuiden afzakken in onze autobussen, leggen wij, alvorens uit elkaar te gaan, nog één keer aan in de uitspanning 'De Goffert' bij Nijmegen.

En zoals het in Brabant gegaan is met de voorbereidingen, zo zal het wel ongeveer ook in de andere afdelingen geweest zijn die aan deze tocht deelnamen.

In Arnhem

En zo zijn ze dan naar Arnhem gekomen.

voor bejaarden 1956

22 autobussen vol. De Edenaren, die het dichtst bij waren, zijn als eersten met de autobus naar Westerbouwing gegaan en hebben vandaar een boottocht gemaakt naar Arnhem. Daar stond de autobus al weer klaar om hen naar Sonsbeek te brengen, waar op de boerderij de koffie gebruikt werd en in het prachtige park nog gelegenheid was tot een mooie wandeling.

De Amsterdammers hadden een langere reis voor de boeg, maar doordat zij al om 8 uur waren vertrokken, hadden zij toch nog volop de gelegenheid om een mooie tocht te maken naar Doorwerth, waar de koffiemaaltijd werd genoten en waar volop gelegenheid was om zich in de prachtige omgeving nog wat te verpozen.

De Dordrechtaren hadden in het begin wat pech gehad met de autobussen, maar ook zij waren op tijd in Arnhem. En zo kon de feestmiddag in 'Muis Sacrum' beginnen. Evenals in Vierhouten was het ook hier de VARA die ons een prachtig programma aanbood en ons de sensatie bezorgde getuige te zijn van een echte radio-opname die de maandag daarop gedeeltelijk werd uitgezonden in het programma 'zestig minuten voor boven de zestig'.

Alvorens dit programma een aanvang kon nemen was eerst het woord aan mr. dr. J. In 't Veld, voorzitter van Humanitas, die het welkomstwoord uitsprak. Hij zei bijzonder verheugd te zijn dat Humanitas in staat was deze dag te kunnen organiseren. Hij had wel eens gehoord dat men de beschaving van een volk kan afmeten aan de mate waarop het zijn bejaarden verzorgt, en hij was van mening dat wij in Nederland al aardig op weg zijn een beschaafd volk te worden. Wat de financiële zijde van deze verzorging betrof noemde hij de noodwet-Drees — maar vooral de wet-Suurhoff, die het basispensioen voor

boven 65-jarigen regelt — een belangrijke stap vooruit. Echter het vraagstuk der bejaarden is niet alleen een financiële zaak, want hoe belangrijk het voor een onbezorgde oude dag ook is dat men voor financiële zorgen gevrijwaard wordt, daarnaast doet zich voor de bejaarde de vraag voor op welke wijze hij zich ook naast zijn pensionering nog nuttig kan maken in en voor zijn directe omgeving, en in de gehele samenleving. De heer In 't Veld riep de bejaarden op zich er volledig van bewust te zijn dat zij ook na hun 65e jaar zich op vele wijzen nuttig kunnen maken. Tot slot wenste hij allen een bijzonder prettige dag toe en gaf daarna het woord aan burgemeester Matser van Arnhem, die ook op deze middag aanwezig was.

De burgemeester begon met te zeggen dat hij vele malen op dit podium had gestaan om hetzij om congresgangers, hetzij om andere bezoekers van zijn stad welkom te heten en meestal begon hij dan met de woorden 'mijne dames en heren,' maar in dit geval leek het hem beter om te beginnen met 'oma's en opa's' en dat deed hij dus ook. De heer Matser vond het een bijzonder juist besluit van het bestuur van Humanitas om de tocht die in verschillende delen van het land was begonnen, haar eindpunt te laten vinden in Arnhem. Deze stad, gelegen in een prachtige omgeving, bood allerlei mooie plekjes tot ontspanning en recreatie. Na allen een genoegelijke dag te hebben gewenst kon toen het eigenlijke programma beginnen en na het: 'opname 5 tellen na nu' klonk de muziek van het accordeon-orkest van Jan Gorissen door de zaal en vormden de meer dan 1000 aanwezigen een massaal zangkoor, dat o.l.v. Max van Praag, Muis Sacrum op zijn grondvesten deed trillen. Maar het waren er dan ook wel de liedjes naar, zoals 'als na het bal de gasten' om maar niet te spreken van de hoed van Ome Jan die

nog steeds een daalder kost' en 'Siene die mij maar niet los wou laten'. En toen er een walspotpourri gespeeld werd was de zaal één golvende beweging.

Na het optreden van dit ensemble verscheen 'Oom Paul' Collin, die zelf al sedert vele jaren tot de groep bejaarden behoort, met zijn gitaar op het toneel. Hij was misschien op deze dag het meest sprekende voorbeeld van wat men ook op oudere leeftijd nog kan presteren. Met een stem, die nog met groot gemak alle hoeken van de zaal bereikte, zong hij liedjes van Speenhoff bij de gitaar, waaronder het spotliedje 'de zeven plichten voor de vrouw' dat bijzonder in de smaak viel. Om echter ook het mannelijk deel van de bezoekers recht te laten wedervaren, volgde daarop 'de zeven plichten van de man', een liedje van Jan C. Hubert, dat deze zelf aan de vleugel begeleidde.

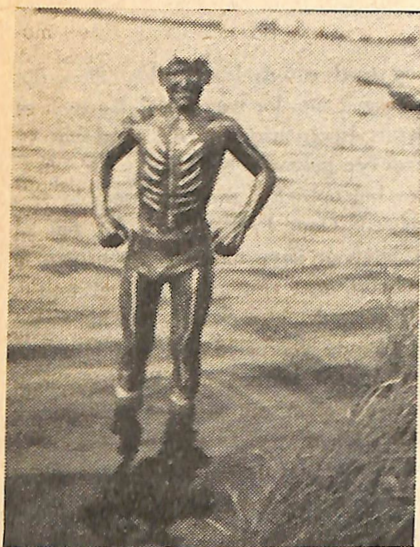
Toen was het pauze en werd het tijd voor een kopje thee. U zult begrijpen dat het nogal enige hoofdbrekens kostte voordat alle 1000 aanwezigen van thee waren voorzien. Maar het is ten slotte toch gelukt. Het leek ons toe dat de directie van 'Muis' dit onderdeel van haar taak wat te optimistisch heeft bekeken bij het maken van de afspraak tot verzorging van dit onderdeel.

Daarna was de beurt aan Paul Godwin en Isja Rossican om hun kunnen te tonen. Van het begin tot het einde luisterden de aanwezigen geboeid naar het prachtige spel van deze twee kunstenaars. Ten slotte was er nog het bekende spel 'Leert uw landgenoten kennen' door Geert Elfrich.

Mr. In 't Veld besloot de bijeenkomst met een slotwoord, dank aan de VARA en de mededeling dat op initiatief van een aantal deelnemers een telegram met groeten aan dr. Drees was gezonden.

Vakantie van Ellinchem

Hoe het was

Dit was de tweede maal, dat we met de schoolkinderen en een gedeelte van de kleuters naar het vakantiecentrum op de Besthmenerberg te Ommen gingen. De eerste maal in 1954 was het bijzonder goed bevallen. Het zou nu nog beter worden, want we kregen een beter onderdak. Het eerste jaar zaten we in een open loods. Nu werd het een prachtige barak 'Het lange Honk' geheten. De barak was in drieën verdeeld. In het midden een goed afgesloten wasgelegenheid met aan beide kanten daarvan slaapafdelingen. Aan de ene kant dus de meisjes, aan de andere kant de jongens. De barak staat dicht bij de recreatiezaal en de keuken en is toch goed verscholen in het groen. Mooie hoge klimbomen staan er omheen. Achter de barak een plaatsje voor het opslaan van een tent.

Toen we dan eindelijk met de bus voor onze bestemming stonden, ging er een gehuil van vreugde op. Ieder stormde de barak binnen en zocht al vast zijn slaapplek op. Ook nu weer net als verleden jaar bedden met een verdieping er bovenop. Er waren gelukkig wel zoveel bedden, dat bijna iedereen bovenop kon liggen.

Toen gauw de bus leeggesjouwd en alles even netjes op zijn plaats. Hierna gingen men direct de omgeving verkennen. De nieuwelingen werden onder leiding van hen, die er verleden jaar ook geweest waren, keurig ingewijd. Het gehele kamp

werd even 'bekeken'. De directeur, de heer Verhoek (meesterlijke kerel volgens de jongens), de kok (een moordkok) en verder alle helpers werden begroet.

Ellinchem was gearriveerd. Met kenners-oog bekeken de grote knapen de bomen. Dit was een goeie klimboom, dat niet. Touwen werden bevestigd en al spoedig schommelden de kleintjes lustig heen en weer. Klimtouwen tot in vrij hoge bomen werden druk gebruikt. Ziezo, dat was dat. De vakantie kon beginnen. Wat een geluk, dat we 3 weken schitterend weer hebben gehad, een enkel buitje daargelaten.

Als ik nog terugdenk aan de prachtige tochten met elkaar naar de mooie omgeving van de Lemelerberg, naar de speeltuin aan de Vecht, naar het dorp Ommen zelf, naar de markt en niet te vergeten naar het schitterende zwembad, dat nog maar pas een paar maanden open was, dan verlangen wij allemaal weer terug naar Ommen en zijn omgeving. Over het eten niets anders dan lof. Gelukkig eten we met zijn allen in onze barak. Wij halen zelf het eten op en de kok geeft beslist niet te weinig.

Als de kok ook vraagt om eens extra een keertje de kom aardappelen te pitten, dan zitten ze er al. En als de jeep met aanhang eens wat extra werk moet verzetten en er wordt een beroep gedaan op de grote jongens, dan wordt er gevochten om mee te mogen.

En wat waren er leuke uitvoeringen in het grote openluchttheater. De kinderen speelden na zo'n uitvoering zelf ook deze sprookjes.

De jongens gingen het bos in en kwamen met stokken terug om deze later keurig te besnijden. Vele kunstwerken werden gewrocht.

En 's avonds de televisie-uitzendingen. Wat hebben wij allen daarvan genoten.

En de voetbalwedstrijden van jeugd tegen jeugd, of de kampleiding tegen de volwassen bezoekers. U had de kinderen moeten horen, toen één van hun leiders meespeelde en toevallig de bal aanraakte. Allemaal herinneringen aan een heerlijke kamptijd.

Niet te vergeten de nachten in de tent. Wij hadden ook een tent bij ons en om beurten mochten de grote jongens daarin slapen. En dan was er die nachtwandeling naar de Lemelerberg, dwars door de bossen. Om nooit te vergeten.

Ja, 't was een prachtvakantie. De kinderen hebben veel vreugde en gezondheid opgedaan.

Ik hoop maar, dat wij ook in augustus 1956 weer zo'n prachttijd mogen hebben. Het is aan de kinderen wel besteed.

ONCLIN

Hoe het wordt

Hiernaast hebt u in het stukje van de heer Onclin kunnen lezen hoe het was. Hoe het dit jaar worden zal, als de afdelingen ons helpen, zal ik u vertellen. Eerst moet ik u echter nog mededelen, dat onze boven 14-jarige kinderen, vorig jaar praktisch allen, naar vakantiegezinnen zijn geweest. Reiskosten, logies, extrazakgeld en verdere onkosten konden wij bestrijden uit onze vakantiepot.

Dit jaar voelen de grote kinderen er meer voor om weer te gaan zeilen en zwemmen. Dat zal dan gebeuren in het watersportcentrum bij uitstek van de Nederlandse Jeugd Herberg Centrale, de Jeugdherberg 'It Beaken' te Heeg. Twee jaar geleden waren wij daar ook en die vakantie was een groot succes. De jeugdherberg ligt aan het grote Heegermeer, waar je midden op, geen wal meer ziet. De jeugdherberg heeft de beschikking over tjotters, kleine zeilboten, die echt geschikt zijn voor het zeilen, op deze vaak woelige meren.

De omgang met de andere jeugd en het water met de daarmee verbonden rust en ruimte, zal ze goed doen. Inmiddels is het verblijf in deze jeugdherberg bij lange na niet goedkoop meer: f 31,50 per

week. Dat is niet duur voor zo'n week, maar wel veel geld.

Vorig jaar gingen onze schoolkinderen naar Ommen. Dit jaar weer. Nu we echter geen erg kleine kleuters meer in huis hebben, gaan alle kinderen beneden 14 jaar naar Ommen. Op het kampterein zullen we twee gescheiden kampen hebben, één voor de groten en één voor de kleinen. Dat het succes bij voorbaat verzekerd is hebt u hiernaast al kunnen lezen.

Waar de schoolkinderen en de boven 14-jarigen in dezelfde periode met vakantie gaan, zal Ellinchem de tweede week van augustus geheel leeg en derhalve gesloten zijn. We hopen hiermede nl. ook te ondervangen de vakanties van het huishoudelijk personeel, die ons vorig jaar parten hebben gespeeld.

De vakanties lijken nog ver af, doch over 5 weken zijn ze er al. De voorpret is al begonnen. De schoolkinderen sparen er voor en halen oude kranten op om de vakantiepot te spekken. De groten zonderen de helft van hun zakgeld af. U ziet, we doen niet alleen een beroep op de hulp van buiten, maar trachten ook de kinderen de gedachte bij te brengen, dat je alleen iets erg plezierigs kunt beleven als je in staat bent je ook wat te ontfegen.

De vraag is wel eens gesteld of het nu nodig is, dat kinderen die in een zo mooie omgeving wonen nog met vakantie gaan. Vakantie is echter een dergelijk gemeengoed geworden, dat degenen die er niets aan doen in een uitzonderingspositie staan. Dat willen wij voor deze kinderen natuurlijk beslist niet. Bovendien lijkt het erg nuttig de kinderen tijdig duidelijk te maken hoe je je vakantie op een goede manier kunt besteden. Daarnaast lijkt ons het contact op de kampeerplaatsen met andere jeugd bijzonder gezond.

Wij hopen dat het bovenstaande voor de afdelingen voldoende redenen zal opleveren om ons dit jaar weer opnieuw te helpen. Bij voorbaat onze vriendelijke dank.

H. J. BEUKE

Testamenteire beschikking

Degenen die de vereniging 'Humanitas' willen gedenken bij testamentaire beschikking, verzoeken wij daartoe de volgende vorm te kiezen:

Ik legateer aan de vereniging voor maatschappelijk werk op humanistische grondslag 'Humanitas', gevestigd te Amsterdam, een bedrag van f uit te keren binnen drie maanden na mijn overlijden (eventueel met bijvoeging van: 'vrij van rechten en kosten').

Gerepatrieerdenzorg

Ofschoon men ten aanzien van het probleem der gerepatrieerde Indische Nederlanders kan zeggen, dat het reeds bijna tien jaar bestaat, kan er voor de ermee verbonden vraagstukken toch nauwelijks voldoende aandacht worden opgeëist. Het betreft nl. een aangelegenheid, die, doordat haar verschijnselen en problemen zich doorgaans slechts in een besloten kring manifesteren, in de loop van haar bestaan niet is geworden tot een zaak, die in de Nederlandse bevolking werkelijk leeft.

Uiteraard praten wij hier slechts over diegenen, voor wie het woord repatriëren — terugkeer naar het vaderland — eigenlijk ten onrechte wordt gebruikt.

Immers, deze Nederlanders hebben in feite nimmer de bedoeling gehad zich metterwoon in Nederland te vestigen. Het zijn uiteraard afstammelingen uit verbintenissen tussen Nederlanders en de leden van de autochthone Indonesische bevolking. Onder deze groep Nederlanders is, in de loop der tijden, een grote sociale spreading ontstaan. Onder hen die nu 'repatriëren' zijn veel mensen die doorgaans met Nederland geen andere band hadden dan het bezit van de Nederlandse nationaliteit en de Nederlandse taal die zij spreken. Zij hebben dus een geheel andere maatschappelijke achtergrond en instelling dan wij. In het vroegere Nederlands-Indië vormde het grootste deel van deze groep een schakel tussen de oosterse maatschappij en de westerse 'import' in bedrijfsleven en ambtelijk apparaat. Zij staan als het ware met het ene been in de oosterse en met het andere in de westerse cultuur.

Zij zijn naar Nederland gekomen onder de drang der omstandigheden en moeten zich nu een plaats in onze samenleving en — zo mogelijk — ook een bestaan verwerven.

Hun kernprobleem daarbij is de assimilatie aan de Nederlandse levensgewoonten, de aanpassing aan het voor hen zo volkomen nieuwe en andersgeaarde cultuurpatroon van een Westeupees land. Een van de belangrijkste aspecten van deze aanpassing is het dikwijls ook op de lange duur niet te overbruggen verschil in levenstempo tussen de Indische en Europese Nederlander. Daar komt dan als uiterlijke factor nog bij, dat er in het beroep, dat de mannen in hun geboorteland uitoefenden, hier voor hen vaak geen plaats is, waardoor zij genoodzaakt zijn, zich voor een ander vak te laten herscholen. Indien langs die weg een werker-met-een-witte-boord gemaakt moet worden tot een arbeider-in-een-overall, dan krijgt men nog te doen met het psychologische probleem van het (vermeende) verlies aan sociale standing,

niet alleen in de groep, maar ook in het eigen gezin.

De gang van zaken bij het 'opvangen' van deze sociaal-hulpbehoevende categorie landgenoten, mag lang erhand wel min of meer bekend worden verondersteld.

Na hun aankomst worden zij zoveel mogelijk in contract-pensions ondergebracht, er worden pogingen gedaan passende arbeid te vinden en de vrouw des huizes wordt — dikwijls maar zo goed en zo kwaad als het gaat — wegwijs gemaakt in het zo economisch mogelijk huishouden naar Nederlandse trant. De aanpassingsmoeilijkheden op dit terrein vormen eigenlijk een hoofdstuk op zich zelf: de volstrekt andere eetgewoonten waar deze vrouwen voor komen te staan, het ontbreken van huishoudelijke hulp, waarover zij vroeger gemakkelijker kon beschikken, de noodzaak om én wat het huishouden zelf én wat de budgettering betreft, rekening te houden met de wisseling der seizoenen zijn daar enkele van. Het is te begrijpen dat deze 'omstellighe-eisen' van menige moeder van een Indisch Nederlands gezin meer vergt dan zij aan lichamelijk aanpassingsvermogen en geestelijke souplesse kan opbrengen.

Niet alleen voor haar, maar voor alle leden van het gezin speelt bij dit alles de andersgeaarde (meestal veel lossere) familieband — niet te verwarren met gezinsband — die er in Nederland bestaat, een grote rol.

De assimilatieproblemen — zo zou men het kunnen stellen — liggen er zowel voor het gehele gezin van gerepatrieerden als voor alle leden afzonderlijk.

Hieruit volgt duidelijk dat de taak van de sociale werkster in deze gezinnen van een welhaast onmogelijke veelvormigheid is.

Zo heeft het assimilatieproces van de noodgedwongen naar Nederland gekomen Indische Nederlanders velerlei aspecten. Er zijn vele factoren die deze aanpassing bemoeilijken, maar deze liggen stellig niet alleen — en waarschijnlijk zelfs niet in de eerste plaats — bij de gerepatrieerden.

Want ongetwijfeld is het in belangrijke mate de Nederlandse samenleving, die, objectief gezien, tal van voetangels en klemmen voor deze mensen bevat. Het is haar taak, als zijnde de meest-bevoorrechte der beide partijen, al het mogelijke aan welwillendheid en tegemoetkomendheid op te brengen, om de gerepatrieerde tot steun te zijn bij het verwerven van zijn plaats in die gemeenschap.

Want om dit stuk 'strijd om het bestaan' hebben de Indische Nederlanders waarlijk zelf niet gevraagd; het is hun door de omstandigheden opgedrongen!

Boekbespreking

die belangstelling voor lezingen of cursussen hebben, zich vroegtijdig met het Gezins-Begrotings-Instituut in verbinding stellen. Adres: Librystersteeg, Rotterdam. Tel. K 1800-29548.

Het Afrika van Albert Schweitzer

door Chr. R. Joy en M. Arnold.
5e druk.

Uitgave: N.V. Uitgevers Mij. Wereldvenster, Baarn. f 8,90.

Bovengenoemd boek is gewijd aan het werk dat Albert Schweitzer al sedert jaren verricht aan de oevers van de Ogewe onder de negerbevolking van Lambarene. Het geeft, verlucht met vele foto's, een populaire beschrijving van het leven in de nederzetting van Schweitzer en is als zodanig aantrekkelijke lectuur. We hebben nogal wat bezwaren tegen de primitieve wijze, waarop het leven en de levensvormen van de negerbevolking met Westeuropese ogen en waardemaatstaven beoordeeld wordt, zonder begrip voor het eigene van deze bevolking. Als excuus hiervoor moge gelden dat het boek ook niet pretendeert meer te zijn dan een populaire beschrijving, vanuit een bepaald gezichtspunt. Voor degenen die het werk van Schweitzer niet kennen, is dit boekje wel lezenswaardig. Met maatsch. werk heeft het slechts weinig te maken.
de Gr.

Ouders vragen

Opvoeden is voor iedere ouder, die zijn taak serieus ziet, lang niet altijd een gemakkelijke zaak. Telkens ziet men zich gesteld voor vragen, waarop men niet zo maar één twee drie een oplossing weet. En al is het niet nodig, dat ouders alles weten, er zijn toch een aantal terreinen, die waar het de opvoeding betreft onder de taak van de ouders vallen.

Een van deze met voetangels en klemmen bezaaide terreinen is heel vaak die van de seksuele opvoeding van het kind. Het is dan ook heel vanzelfsprekend, dat er voor zeer veel ouders, die voor deze taak gesteld worden — en welke ouder wordt dat niet? — vragen zijn. Vragen, waarop ze het antwoord niet weten, waarover ze niet of moeilijk met anderen durven praten en waarvoor ook lang niet altijd iemand beschikbaar is, om hen te helpen met de beantwoording. *Wanneer, wat en waarom moet ik mijn kind iets vertellen? Hoe vertel ik en wat betekenen bepaalde gedragingen van*

mijn kind?, zijn een paar van deze vragen. De beantwoording hiervan en van nog een aantal andere veel voorkomende vragen, vindt u in het boekje 'Ouders Vragen'.

Mevr. T. Blankenstijn-Biersma heeft deze vragen gebundeld en beantwoord. Zij geeft op duidelijke, eenvoudige wijze hiermede voorlichting aan ouders, die dan op hun beurt weer in staat zullen zijn, hun kinderen te helpen.

Voor zeer veel ouders, die niet in de gelegenheid zijn om over deze onderwerpen persoonlijk hun licht op te steken en voor hen, die nog zoeken naar een juist taalgebruik waar het dit onderwerp betreft, is dit boekje een hulp.

Aantrekkelijk uitgevoerd met tekeningen van Fiep Westendorp, wordt het uitgegeven door de Nederlandse Vereniging voor Seksuele Hervorming, die het voor de prijs van f 0,65 in omloop bracht.

Een boekje, dat in de boekenkast van iedere ouder recht op een plaatsje heeft.

D. R.

Het gezins- begrotings-instituut

Wij ontvingen de brochure met het programma 1956-1957 van het Gezins-Begrotings-Instituut.

Dit programma is een gevoelige schaal, waarop de wensen en behoeften, die er inzake voorlichting leven, kunnen worden afgelezen. Immers telkenjare wordt bij de samenstelling van het nieuwe programma rekening gehouden met de in het lopende seizoen opgedane ervaringen, met de verkregen reacties en met de vragen in de bijeenkomsten en cursussen gesteld.

Zo biedt het programma weer verschillende nieuwe lezingen, zoals 'Winkelen in de luie stoel', die het kopen op postorder tot onderwerp heeft, en 'Mechanisatie van de huishouding', die over het aanschaffen en gebruiken van technische hulpmiddelen handelt.

Nieuw is ook de mogelijkheid tot het organiseren van forums. Deze worden gehouden met medewerking van vier of vijf leden van de organiserende vereniging, onder leiding van één der docenten van het GBI. Enkele onderwerpen, die door deze forums kunnen worden behandeld, zijn 'Over het kopen op afbetaling', 'Over het kopen op postorder' en 'Over de besteding van het inkomen'.

De serie filmstroken werd uitgebreid met een filmstrook 'Doris Dubbeltje', speciaal samengesteld voor de lezingen op de huishoudscholen.

De regeling, dat in het algemeen de kosten naar draagkracht van de betrokken organisaties en instellingen kunnen worden geregeld, dank zij de steun van de niet-commerciële spaarinstellingen, blijft ook voor het seizoen 1956-1957 van kracht. Daar reeds thans vele aanvragen voor het nieuwe seizoen zijn binnengekomen, verdient het aanbeveling, dat zij

Het Nederlands Genootschap tot Re-classering, afdeling Rotterdam, en De Schrijfkamer zijn verhuisd van Schiedakade 104a, Rotterdam, naar 's-Gravendijkwal 110 b, Rotterdam C II. Telefoon 56985.

Afscheid van John Blom

Op 1 mei jl. heeft de heer J. Blom zijn functie als secretaris van de sectie kinderbescherming neergelegd en gevolg gegeven aan zijn wens om meer ervaring op te doen in de praktijk van het uitvoerend maatschappelijk werk. Ook als redactielid van dit blad heeft J. Blom dus afscheid genomen van de lezer en van zijn collegae. John Blom heeft enige jaren een uiterst moeilijke en veelomvattende taak vervuld en wij willen hem hier dan ook gaarne dank zeggen voor het vele dat hij voor Humanitas gedaan heeft. Wij hopen hem te zijner tijd in ons midden terug te zien.